

[Vilhelm Rasmussen.]

Retsstatslogik i dette, skal faa en lille Præmie af mig, for han fortjener til en Opmuntring.

Dernæst vil jeg ganske kort gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Minister, hvem jeg vil tillade mig at komplimentere for den parlamentariske, elskværdige Form, under hvilken den diskuterer ved denne Lejlighed. Men den højtærede Minister begik en lille Fejl, hvad det rent saglige angaar, idet Ministeren i sine Bemærkninger til mig gik ud fra, at jeg skulde have sagt: I denne Sag drejer det sig om overhovedet ikke at yde Tilskud til private Lærerskoler, og Ministeren stillede derfor op som Modsætning til hinanden Tilskud efter denne Lov eller overhovedet intet Tilskud. Det er jo slet ikke det, jeg har talt om. Nej, jeg har talt om dette: Er det rigtigt nu, da Regeringens Politik gaar ud paa Nedskæring, at undlade at nedskære de private Institutioner, samtidig med, at den højtærede Minister har brugt Kniven paa den mest blodige Maade overfor Statsinstitutioner med et tilsvarende Formaal? Ministeren nedskar Statens Lærerskole, for bare at nævne det, jeg kender bedst, med ca. 40 pCt. og har paa *et eneste Aar* opnaaet at formindske Antallet af Lærere her i Danmark, der nyder fortsat Undervisning, med ca. 33,7 pCt. Den samme Minister, som ikke blot paa Programmet har Nedskæring, men som gennemfører det med haard Haand, stiller nu et Forslag, om hvilket han siger, at det i alt væsentligt drejer sig om det samme Beløb. Ja, det er, som man tager det. Det drejer sig, som jeg har sagt, om en forøget Udgift efter Ministerens egne Oplysninger paa 13 400 Kr. Det er dog, naar man har Nedskæring paa Programmet, en Forhøjelse, som nok kan vække til Eftertanke.

Til Slutning vil jeg sige, at det, at den højtærede Minister fremsætter et Paradoks, skal ikke skille os, thi for et Paradoks gaar jeg ikke af Vejen, men jeg beklager, at den højtærede Ministers Paradokser ikke ret tidt er videre bevendt, og det var det her fremsatte Paradoks heller ikke. Det kan nok lyde morsomt, at egentlig burde Lærere ved et Seminarium kun have et Fag i 15 Aar, men det kan kun være fornuftigt under een eneste Forudsætning. Et Paradoks bør dog ikke alene have det paradoksales Munterhed i sig, men skal ogsaa i Særdelighed have Fornuft i sig, og det eneste, der kan gøre dette Paradoks fornuftigt, er den Grundbetragtning, at Læreren underviser i et Fag i 15 Aar uden

at følge med i sit Fag, uden selv at studere Tingene og derved forny sig. I det samme Øjeblik den højtærede Minister gaar ind paa, at enhver Lærer selvfølgelig bør fortsætte Studiet af den eller de Videnskaber, han docerer eller underviser i paa en Lærerskole, vil den højtærede Minister komme til at indrømme, at Paradokset er fuldstændig umuligt, thi saa snart Læreren følger med og driver et virkeligt Studium i sit Fag, kan det ikke undgaas, at han i Løbet af 15 Aar bliver ikke blot ganske anderledes vidende og ganske anderledes dygtig, end han var, da han begyndte — det er det uvæsentlige —, men at han ogsaa har skaffet sig Betingelser for i de følgende Aar, hvor længe han nu maatte leve, med endnu større Dygtighed at kunne arbejde og undervise netop i det Fag; hans Forudsætninger for at studere videre er vokset. Derfor vil jeg gerne til Slutning sige, at jeg ønsker den højtærede Minister lidt mere Held med det næste Paradoks.

Vesterager: Den højtærede Undervisningsminister tilsagde sin Beredvillighed til at forhandle i Udvalget om Enkeltthederne, og jeg tror ikke, der er større Uoverensstemmelser, end at det vil lykkes os at finde en Form, hvorved vi kan enes om at faa dette Lovforslag ført igennem. Jeg anerkender, at der kan kræves af private Skoler en vis økonomisk Indsats. Det har jeg altid krævet af de forskellige Institutioner, ogsaa i den Tid, jeg har været Medlem af dette høje Ting, ikke blot paa Skolevæsenets Omraade, men ogsaa paa andre Omraader. Jeg mener, at naar de vil have den frie Stilling, naar de vil have en vis Frihed til at styre deres Sager, maa det ogsaa være saadan, at de virkelig yder nogen Indsats ogsaa paa det økonomiske Omraade; de kan ikke uden videre forlange, at de helt ud skal have det i Tilskud, som det koster at drive en Statsinstitution. Jeg tror, det er ret farligt at sætte Fordringerne saa højt op, at man vil have det fulde Beløb, som en Statsinstitution koster. Gør man det, vil det ogsaa føre til, at Staten maa tage større Magt. Men jeg mener, at dette Lovforslag ogsaa stiller saadanne Krav til de private Seminarier, at man fuldt ud kan forsvare at give dem dette rimelige Tilskud. Den højtærede Minister stiller Krav om, at der kun maa være 28 Elever i Klassen, og det betyder for Øjeblikket en betydelig Nedsættelse af Seminarernes Indkomst. Jeg er ikke sikker paa, at det ikke kan være ret skæbnesvangert for enkelte private Seminarier; men jeg gaar ud fra,